

Communique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (*Peace Implementation Council – PIC*) susreli su se u Sarajevu 30. studenoga i 1. prosinca 2010. godine. U dijelovima ovoga sastanka sudjelovali su članovi novoizabranog Predsjedništva Bosne i Hercegovine, kao i predstavnici organizacija civilnog društva.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio provođenje općih izbora 3. listopada, koji su najvećim dijelom održani u sukladnosti sa općim obvezama i međunarodnim standardima za demokratske izbore OESS-a i Vijeća Europe. Međutim, međunarodne misije za promatranje izbora, u svojim preliminarnim ocjenama, pomenule su i neka pitanja koja zahtijevaju dalju pozornost. Upravni odbor PIC-a je apelirao na brzo formiranje vlade na svim razinama koja će biti posvećena reformama koje bi unaprijedile ekonomski i socijalni napredak zemlje i ubrzale napredak Bosne i Hercegovine ka EU i u euro-atlantskim integracijama. Period nakon izbora pruža priliku liderima i građanima Bosne i Hercegovine za novi početak kada je riječ o ovim hitnim pitanjima. To će zahtijevati osjećaj za realnost, konstruktivni kompromis i političku volju. Međunarodna zajednica je spremna pomoći na sve moguće načine, no suštinske odluke o napretku moraju doći iz same Bosne i Hercegovine, tj. zahtjeva njezinih građana i vizionarskih poteza njihovih izabраниh lidera.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio odluku EU od 8. studenog da uvede bezvizni režim za građane BiH nakon što su ispunjeni postavljeni uvjeti. Međutim, izrazio je zabrinutost zbog konstatacija iznesenih u godišnjem izvješću Europske komisije o postignutom napretku, usvojenom 9. studenog, u kojemu se govori o ograničenom napretku na putu BiH ka europskoj integraciji, u oblasti ključnih reformi vezanih za EU, te o nepostojanju zajedničke vizije među političkim liderima Bosne i Hercegovine. Upravni odbor PIC-a je primijetio da se u Izvješću o postignutom napretku nalazi i ocjena da je postignut mali napredak na poboljšanju rada organa vlasti i funkcionalnosti države, što se odnosi i na usuglašavanje Ustava sa Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti u BiH da prioritetno uspostave transparentan i učinkovit mehanizam za utvrđivanje konkretnih prijedloga za ustavnu reformu. Ovaj mehanizam treba se prioritetno posvetiti pitanju diskriminatornih odredbi, koje je kao takve utvrdio Europski sud za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci protiv BiH. Bosna i Hercegovina također treba pojačati napore na poboljšanju procesa odlučivanja kako bi bila u poziciji da usvoji, implementira i realizira korake koji su potrebni za unaprjeđenje integracije ove zemlje u EU. Upravni odbor PIC-a je pozvao organe BiH da bez odlaganja usvoje državni zakon o popisu stanovništva, koji predstavlja važan instrument za socijalni i ekonomski razvoj i koji je preduvjet za daljnje pomake u realiziranju programa za članstvo u EU.

Put u članstvo Europske unije zahtijevat će da lideri u Bosni i Hercegovini donose teške odluke, ali u konačnici, članstvo u EU je najsnažnije jamstvo za sigurnost i prosperitet za sve građane ove zemlje. Upravni odbor PIC-a toplo pozdravlja namjeru Europske unije da osnaži svoje prisustvo u Bosni i Hercegovini. Države članice Upravnog odbora PIC-a iz EU, te Kanada, Turska, Japan i SAD, istaknuli su svoje napore na promoviranju ambicioznog reformskog plana, te na pružanju

pomoći Bosni i Hercegovini da poduzme napore koji su potrebni za podnošenje vjerodostojne prijave za članstvo u EU. Prisustvo EU ima vodeću međunarodnu ulogu u promoviranju i savjetovanju o svim reformama neophodnim za proces europskih integracija, u kontekstu Lisabonskog sporazuma.

U tom kontekstu, Upravni odbor PIC-a ponovno je istaknuo da tranzicija Ureda visokog predstavnika u pojačano prisustvo EU ostaje konačni cilj, nakon što se ispune neophodni ciljevi i uvjeti (program 5+2). Politički lideri Bosne i Hercegovine odgovorni su za izgradnju koncenzusa i postizanje neophodnih dogovora kako bi se ispunili ovi kriteriji.

Posebice je istaknuta potreba za rješavanjem pitanja raspodjele državne i vojne imovine, u dogovoru između vlada na državnoj i entitetskoj razini. Upravni odbor PIC-a konstatirao je da osim što blokira tranziciju Ureda visokog predstavnika, neuspjeh u rješavanju ovog pitanja onemogućuje Bosni i Hercegovini da ispuni kriterije za euro-atlantske integracije i stvara atmosferu pravne nesigurnosti. Ova situacija sprječava potencijalnu raspodjelu navedene imovine za dobrobit građana Bosne i Hercegovine i narušava mogućnosti privlačenja investicija i stvaranja radnih mjesta.

U svezi sa vojnom imovinom, Upravni odbor PIC-a ohrabrio je sve strane da prioritet daju pronalaženju rješenja za registraciju nepokretne vojne imovine za koju je utvrđeno da je neophodna Bosni i Hercegovini za obrambene svrhe kao državne imovine Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o obrani BiH iz 2005. godine. Kao što je potvrđeno u Deklaraciji sa Lisabonskog summita NATO-a, zemlje članice NATO-a u Vijeću za provedbu mira i Japan ističu da bi ovo omogućilo početak praktične provedbe Akcijskog plana za članstvo u NATO savezu. Vlasti također moraju nastaviti sa uništavanjem viška oružja, municije i eksplozivnih sredstava.

U svezi sa cjelokupnim pitanjem državne imovine Upravni odbor PIC-a je pozvao nadležne vlasti da završe procjenu trenutačnih

i budućih potreba u smislu državne imovine, nakon čega će uslijediti konstruktivni dijalog koji će dovesti do sporazuma oko prava vlasništva između države i drugih razina vlasti. Upravni odbor PIC-a je podsjetio vlasti u BiH da se suzdrže od poduzimanja jednostranih mjera u tom smislu.

Upravni odbor PIC-a je pozvao entitete da ispune svoje preostale obveze, osobito one u svezi sa snabdijevanjem Distrikta Brčko električnom energijom. Upravni odbor PIC-a je pozdravio konstruktivne razgovore o tom pitanju, koji su u tijeku. Supervizor za Brčko nastavit će pratiti situaciju u Distriktu Brčko sve do trenutka kad mu situacija dozvoli da Arbitražni tribunal za Brčko izvijesti da su entiteti ispunili svoje obveze u sukladnosti sa Konačnom odlukom o Distriktu Brčko.

Upravni odbor PIC-a je istaknuo značaj slobode izražavanja i slobodnih i neovisnih medija, uključivši i odgovarajuća tijela za nadzor i regulatorne mehanizme, te je pozvao vlasti da osiguraju da novinari mogu obavljati svoj posao bez uznemiravanja. PIC je apelirao na sve medije da izvješćuju objektivno i u sukladnosti s najvišim međunarodnim standardima.

Upravni odbor PIC-a je ponovio svoju potporu radu Instituta za nestale osobe BiH te njegovim bojaznima oko aktivnosti koje se vode da bi se opstruirao ili usporio rad Instituta, ispolitizirao proces traganja za nestalim osobama ili izvršio osobni pritisak na pojedince koji rade u Institutu za nestale osobe. Upravni odbor je pozvao sve nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini da osiguraju da se Institutu i njegovom osoblju i članovima obitelji pruži puna zaštita i potpora.

Upravni odbor PIC-a je podsjetio da je Parlament Bosne i Hercegovine u lipnju usvojio revidiranu Strategiju za provedbu Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir (Daytonskog sporazuma), koju je podržao UNHCR, a da ona još uvijek nije implementirana. Politički razgovori i pregovori o formiranju

novih organa vlasti ne bi trebali skrenuti pozornost s potrebe za hitnom provedbom ove Strategije i pretvaranjem njezinih odredbi u trajna rješenja za preostalih 113 000 izbjeglica u BiH.

Upravni odbor PIC-a je apelirao na suzdržavanje od korištenja retorike kojom se poziva na podjele i od poduzimanja sličnih aktivnosti. Pozdravio je poruke pomirenja koje dolaze od političkih lidera BiH i regije. Sukladno rezultatima sastanka u Sarajevu održanog 2. lipnja 2010. godine, Upravni odbor je pozdravio intenziviranje regionalne suradnje glede pitanja koja se odnose na EU i reforme u širem smislu, te je pozvao zemlje Zapadnog Balkana da nastave djelovati na temelju ovakvih trendova. U kontekstu pomirenja, Vijeće za provedbu mira je istaknulo da je značajno da, glede oblasti obrazovanja, svi nadležni vlasti u BiH zauzmu pristup orijentiran ka budućnosti i integriranju.

Upravni odbor PIC-a je još jednom pozvao bosanskohercegovačke vlasti da nastave u potpunosti surađivati sa Haaškim tribunalom i ispunjavati svoje obveze prema međunarodnome pravu glede uhićenja i izručivanja svih haaških optuženika i bjegunaca, posebice Ratka Mladića, kao i da rade na razbijanju mreža njihovih pomagača. Upravni odbor je još jednom potvrdio da se genocid u Srebrenici, ratni zločini i zločini protiv humanosti počinjeni tijekom sukoba u BiH ne smiju zaboraviti niti negirati.

Upravni odbor PIC-a je pozvao nove organe vlasti da osiguraju propisno funkcioniranje institucija na svim razinama, uključivši i one koje su nadležne za poštivanje vladavine prava. Upravni odbor je istaknuo da se nadležnosti države ne smiju ugrožavati. Jednako tako, nadležnosti na entitetskoj razini se i dalje moraju u potpunosti poštivati.

Upravni odbor PIC-a je pozvao organe vlasti da ojačaju fiskalnu koordinaciju putem osiguranja propisnog funkcioniranja Uprave za neizravno oporezivanje i njezinih

tijela, kao i Fiskalnog vijeća BiH. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira je također pozvao bosanskohercegovačke organe vlasti da osiguraju pravodobno postizanje dogovora o okvirnom proračunu za 2011. godinu, koji će osigurati uspješno funkcioniranje institucija na državnoj razini.

Upravni odbor PIC-a je pozdravio obnavljanje izvršnog mandata EUFOR-ove operacije „Althea“, utvrđeno Rezolucijom br. 1948/2010 Vijeća sigurnosti UN-a usvojenom 18. studenog, i iskazao svoju zahvalnost za ulogu koju operacija „Althea“ nastavlja imati u osiguranju poštivanja vojnih aneksa Daytonskog sporazuma i pružanju potpore bosanskohercegovačkim organima vlasti u okviru njihovih napora da održavaju sigurno okruženje u Bosni i Hercegovini.

Upravni odbor PIC-a je istaknuo svoje čvrsto opredjeljenje glede teritorijalnog integriteta i suvereniteta Bosne i Hercegovine. Upravni odbor je još jednom istaknuo svoju punu potporu visokom predstavniku i njegovim ovlastima koja proistječu iz Aneksa 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir i odgovarajućih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a. Upravni odbor je inzistirao na punom poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir i odluka visokog predstavnika i podsjetio je vlasti u Bosni i Hercegovini da trebaju osigurati da visoki predstavnik i njegov Ured imaju pravodobni pristup zvaničnicima, institucijama i dokumentima.

Sljedeća sjednica Upravnog odbora PIC-a bit će održana 29. i 30. ožujka 2011. godine.